

Cravata lui Gellu Naum

Într-o zi de după moartea poetului,
Doamna Lygia mi-a făcut un dar,
cum se face, de sufletul morților,
o cravată a lui Gellu Naum.

Un alt confrate primise o vestă,
ca din zale fragile de litere, – eu
urma să port ștreangul festiv,
deși citisem undeva la o pagină
că „aceste cravate mă fac inuman”,
iar la alta, că poți poți deveni,
la cea mai mică neatenție,
„un popă sau o cravată”.

Nu l-am văzut, de altfel, niciodată
pe fostul stăpân purtând-o,
cum n-am citit nicăieri
vreun sonet sub semnătura G.N., –
îmi aduc mai curând aminte
de niște ciorapi împuțiți ai unuia
zis Drumețul Incendiar,
fluturați la porțile Academiei Române.

Hazardul obiectiv,
ca și „obiectul oferit obiectiv unui obiect”,
a ținut să se manifeste încă o dată,
iar teribila lykantropie a ipocritelor lucruri,
criză fiind de aramă,
și-a dat acum sângele pe față,
ca un vampir numai în aparență pasiv.

Cravata trăgea, nu-i așa, spre cravată, –
de gâtul meu tânăr, apoi tot mai uscat,
atârâneră câteva zeci, de toate culorile,
dar mai ales sobre, ca și cum
le-ar fi purtat un triumphi,
ori un pătrat, ori un tetraedru, erau –
am spus undeva –
un fel de cravate pedagogice.

Dar au servit o dată chiar de lassouri
aruncate către bezmeticele cirezi din mine,
spre hergheliile speriate,
împrăștiate de nu știu ce vânt,
de nu știu ce mici, mari cutremure,
îmbulzindu-se, încălecându-se, în nechez și muget,
prin pulbera dintre punctele cardinale.
(Îmi compuneam atunci o ținută demnă,
nu se cădea să-mi fie obrazul schimonosit,
boțit gulerul, nu trebuia
ca petele dinăuntru
să iasă prin tencuială, ca igrasia).

Dar au fost, din când în când, și capcane
pentru niște hiene confuze, – o, nu,
o, nu, de fapt,
nu mirosea încă a mort...

De-atunci, îmi pun cravata cu dungi
albastre și negre doar când
nu mai știu unde sunt. Când simt
de pildă, că-mi fuge
pământul de sub picioare,
și fac câte-o piruetă neașteptată,
ca un balerin șchiop ori ca o paiată, –
vertebrele mele, zdravăn sudate cândva,
o iau razna ca niște zaruri,
și mă cuprinde o ameteală
cu alfabet amestecate
în asurzitorul vacarm din jur.

Tu mă salvezi atunci, cravată a lui Gellu Naum,
un gât mai țepăn printre atâtea capete moi, plecate
printre atâția mușchi tatuai cu țâțe
de vedete, inimi
săgetate, dragoni și ancore,
insigne și decorații, –
bietețe tălpi amortite,
genunchii ruginiți, unghiile-nvechite
parcă mai prind un pic de curaj –
nu strică, se vede, să-ți scoți
din când în când
din omenire capul de piatră
ori piciorul de bronz:
Poate, îmi zic, puțină solemnitate
ar mai putea să intimideze.
Încât par a avea chiar dreptul apoi
să mă tot compar cu o linie perpendiculară,
până ce obolesc, și chiar ajung să cred
că sunt o linie
perpendiculară.

De la o vreme, mă tem însă că până și linia
se apleacă, o îndoie un soi de vânt,
poate că ar fi mai potrivită
metafora aceea a trestiei,
cam uzată și ea,
fiindcă, mai pur și mai simplu,
îmi vine să scot un muget,
da, chiar așa,
să scot un muget,
„aș zbiera, doamnă, ca o vacă nu ca un om,
dar vreau să știu că s-a limpezit lumea” –
cum a spus o țărancă pe nume Elisabeta,
schingiuită în închisori foarte roșii, –
chiar așa, doamnă,
chiar așa, Doamne.

Dar, uite, lumea nu se prea limpezește,
nu se limpezește,
nu se limpezește.

Și iată au și pornit satrapii cu lavalieră,
ciobanii cu oile lor păscând cenușă,
negustorii au umplut din nou templele,
pe tarabe, la preț redus, la a doua mână,
se vând cămășile însângerate
ale învinșilor,

(da, s-a mai spus și se va mai spune)
dar meterhanalele fluieră, chiuie,
aghiazma-i un bun înlocuitor de benzină,
văd chiștoace plutind în cristelnițe,
necredința mută munții din loc,
un elev îmi spune că, în sfârșit,
și-a prins profesorul copiind
pe când asuda să devină definitiv,
câteva mii de iude nu mai știu număra
decât până la 30, –

pe când în fresce se scorojesc, Doamne,
trâmbițele Apocalipsului,
Și sub jumătate din degetul Tău arătător
se vede piatra și cărămida.
Ici-colo, câte un steag găurit,
mai flutură
ostenit și decolorat,
pe câte-un morman de gunoi.

Notații, clișee poeticești, desigur,
tropi anacronici,
tropăind în zadar prin poem.

Dar încotro, încotro?

M-ați înnebunit, mă scoateți
din minți, netrebnicilor, lichelelor,
hoți de drumul mic, tâlhari de drumul mare,
cărați-vă,
întoarceți-vă să grohăiți în mare,
pieriți Legiuni,
sub trăsnete și talazuri !

Și, totuși, ce criză de blesteme!

Chiar așa, Domnule Gellu Naum,
singurul chior din ținutul tău avea dreptate,
„lumea a început să pută”,
și continuă tot așa,
pute, pute, pute,
pur și simplu pute.

– Scuzați, o, Metafore !

Și, iată, mă poticnesc chiar acum, nu mai știu
cum să-mi continui poemul,
mi s-au terminat
figurile de stil, majusculele,
și, oh, acea muzică, muzica,
pe când năvălește de pretutindeni
„Muzica! Muzica !”...

Dezleagă-te, așadar,
cravată cu dungi albastre, negre,
nu mai pot, lasă-mă să urlu,
nu mi-au mai rămas decât
sinonimele urlletului
și nu mai găsesc în memorie
decât o antologie de gemete,
în vremea asta, a noilor,
vechilor asasini.

Ia de la mine paharul acesta,
Mehr Licht, vine întunericul,
la gheață, da, și la urși,
pe mine însumi
mie redă-mă,
botează-mă cu pământ,
ora pro nobis peccatoribus
nunc et in hora mortis nostrae
amen...

Aici m-ați adus, nerușinaților.
Îmi vine să trântesc toate ușile,
îmi vine să dau cu piatra
în propria mea fereastră –
să nu mai rămână, cravată a lui Gellu Naum,
decât cioburi și țândări,
nisip, fărâme, praful și pulberea...
Și știu că voi plânge apoi, amar,
cu lacrimi de sânge-o să plâng
la apa aceea a Babilonului.

O, voi, azur, Azot, Calciu, caliciu,
Fier, fiare, fiere,
cărbune cândva aprins, Carbon,
Sulf, și tu, sulfină,
Pb otrăvit, atribut rodnic al norilor,
Se, lunar seleniu,
Ag, argint, agent angelic fără prihană,
Natriu, atriu natal, sare
a lacrimii de odinioară,
Clor și clopote, clorofile, clocote
ale sângelui, Heliu, heliotrop, Helios,
Tu, Oxigen, aer, Aur,
văzduhuri sub Carul Mare,
și tu, H₂O,
apă botezătoare...

Înapoi, toate,
Acolo,
în marele, dreptul Tabel !

Vers, verset printre viermi,
rime și râme,
rumegușuri, virgule de sânge,
schelete de semne ale mirării –
și, poate, într-un mare Târziu,
trezirea, un verde pur, verde pur,
un foșnet, un scâncet,
un murmur, o adiere,

un cântec, măcar îngânat,
de leagăn, sub soarele nou.

Dar acum, te deznod,
dezleagă-te, dezleagă-mă,
lasă-mă să strig, să țip, să mugesc,
să zbier, să urlu până voi răguși,
să urlu până mai pot urla, –
dezleagă-te, dezleagă-mă,
cravată a lui Gellu Naum !

Dezleagă-mă, te rog,
și Tu, Doamne,
să vină Dezlegarea!